

493-696/1960
748-72/1970
מבוקח פרקליט צבאי ראשי
תיק מס. 374/508
בניסן תשי"ד
7 באפריל 1954

מטכ"ל/אג"ד - לידי סגן ז"ק

**הנדון: הפיכת החוקת צה"ל
בשטחי אמונים לחוקת חוקים.**

א.

קרענות המדינה
רב האדמות המוחזקות בידי צה"ל כיום לצרכי אמונים הנן נכסי המדינה ולכן לגבן לא עשויה להתעורר בעית תפיסתם היות והמדינה יכולה להעמידן לרשות משרד הבטחון ובכך לממש את הנושפנקת החוקית להחזקתן ע"י הצבא.
חוק נכסי המדינה תשי"א - 1951 קובע את הממשלה כגוף המוציא לפועל עסקות בשביל המדינה ואת שר האוצר כמסונה על בצוע החוק. מכיון שהעמדת נכסי מקרקעין לרשות משרד הבטחון אינה עסקה המוציאה קרקע מרשות המדינה, יספיק איפוא הסדר פנימי בין-משרדי לפיו יעבדששר האוצר את הנכסים לרשות משרד הבטחון וזה האחרון יעמידם לרשות הצבא.

ב.

שטחים הנמצאים בידי רשות הפתוח.
לפי חוק רכישת מקרקעים (אישור פעולות ופיצויים), תשי"ב - 1953 קיימת האפשרות לרכוש מקרקעים לצרכי פיתוח התישבות או בטחון. נכס ששר האוצר (המוסמך לענין כחוק האמור) העיד עליו בתעודה חתומה בידיו כי נתקיימו בו תנאים מסוימים (להלן יקום לקבין רשות הפיתוח ורואים אותו נקי מכל שעבוד ורשות הפיתוח רשאית להחזיק בו סיד.
התנאים אשר נדרש שיתקיימו לפני שיחתום השר על התעודה הם דלהלן:
(1) ביום ו' בניסן תשי"ב (1 באפריל 1952) לא היה בחזקת בעליו.
(2) שיש או הוקצה בתוך התחמה שבין ה' באייר תש"ח (14 במאי 1948) ובין ו' בניסן תשי"ב (1 באפריל 1952) לצרכי פיתוח חיוניים, התישבות או בטחון:
(3) עודנו דרוש לאחד הצבכים האלה.

תשלום - הבעלים של הנכס זכאי לפצויים ואם הנכס שמש לו למחיתו חייבת רשות הפתוח להציע לו נכס אחר כפצויים מלאים או חלקיים. שעור הפצויים יקבע עפ"י הסכם בין הצדדים ובאם אין הסכם כזה ע"י ביה"ס.

רשות הפתוח יכולה להעמיד מנכסיה אלה לרות צה"ל מאחר והוא מטמטש בהם לצרכי בטחון.

ג.

שטחים הנאים בידי רשויות פרטיות.
1. פקודת הקרקעות (רכישת לצרכי צבא) 1943.
לפי פקודה זו יכול שר האוצר, להפקיע מרשות פרטית כל קרקע הנדרשת למטרות צבאיות.
מטרה צבאית לפי הגדרתה בחוק זה היא כל מטרה אשר שר האוצר יגדירה כמטרה צבאית.

סמכויות: סמכויותיו של שר האוצר לכי החוק הנ"ל הן נרחבות, הוא יכול:

- (1) לקחת לעצמו את הבעלות על כל קרקע.
- (2) לקבל את החזקה או השמוש בקרקע לתקופה מסוימת.
- (3) לקבל שעבוד הקיים על הקרקע או כל זכות אחרת שיש בה.
- (4) להטיל כל שעבוד או הגבלה אחרת על שמוש בזכות שהיא אינצידנטלית לבעלות עצמה.

